

ΧΛΕΙΡ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ ΑΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑ.

Τόμος Γ'.

ΑΡΙΘΜ. 2 (50).

Συνδρομή, δεχομένη από Ι. Ιανουαρίου και 1. Τούλιου έκαστου έτους, έξι μήνες μάνον
και προπληρωτία: Πλανταζού φρέσκη, χρ. 10 ή μάξ. 8.

ΕΤΟΣ Γ'.

της 15/27. Ιανουαρίου 1887.

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΜΠΟΡΟΣ.

(συνέχεια).

Η περί το 1000 έτος π. Χ. συμβάσα κάθιδος τῶν Ἡρακλειδῶν ἔθηκε τέρμα εἰς τὴν ὥρων ἡγέτην ἐποχὴν τῆς Ἐλλάδος καὶ ἔκτοτε ὑπὸτὴν ἐναλλάσσουσαν ἐπιφροὴν τῶν δύο κυριωτέρων φύλων, τῶν Ἰώνων καὶ Δωριέων, ἀρχίζει νέος βίος, ἀποσκορακίζων πάσας τὰς ἀνατολικὰς παραδόσεις καὶ βαθμηδὸν παραγαγών τὴν ἀμέμητον ἐκείνην Ἑλληνικὴν τέχνην, ἡτις ἔφεσεν εἰς τὸ κορύφωμα τῆς τελείωτος κατὰ τὴν ιστορικὴν τῆς Ἐλλάδος ἐποχὴν. Ἄλλ' ή Ἑλληνικὴ αὕτη τέχνη διεκρίνεται ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἔχει οὔτε λεραρχικὴν οὔτε δεσποτικὴν βάσιν. Ιερεῖς καὶ ἡγεμόνες, ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῶν Ἀνατολιτῶν, δὲν ὑπῆρχον πλέον παρὰ τῷ ἐλευθέρῳ λαῷ τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἐξ ίδίας δυνάμεως ἀπέκτησαν πολιτικὴν ἀνεξ-
αρτησίαν καὶ δημοκρατικὴν αὐτο-
γομίαν. Ὅσον καὶ ἀν δύμας οἱ
ἐλεύθεροι πολῖται ἦσαν τὸ μόνον
στοιχεῖον, τὸ ὅποιον ἔφερε τοὺς
Ἐλληνας εἰς τὴν ὑψίστην τοῦ πο-
λιτισμοῦ περιωπὴν καὶ κατέστησε
τὸν Ἑλληνισμὸν ἀντικείμενον θαυ-
μασμοῦ καὶ λατρείας πάντων τῶν
αἰώνων, — ἐν τούτοις ἐμπορικὸν
δὲν ἐμποροῦμεν ν' ἀποκαλέσωμεν
τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμόν. Ναὶ μέν,
ὅρος ὑπάρξεως ἦτο διὰ τοὺς Ἐλ-
ληνας τὸ ἐμπόριον, ή βιομηχανία
καὶ ή θαλασσοπλοΐα, ναὶ μέν καὶ
αὗτοί, οὓς οἱ παλαιοί τῶν διδάσκα-
λοι, οἱ Φοίνικες, εἶχον τὴν ὁροήν

νὰ ιδρύωσιν ἐμπορεῖα καὶ ἀπόκτιας, δυνάμει τῶν διοίων τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα ἐπεκράτησεν ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τοῦ Εὐξείνου πόντου μέχρι τῶν παραλίων τῆς Πυρηναϊκῆς χερσονήσου, ναὶ μὲν εἰς τὰ πολυπληθῆ δοχεῖα ἐξ ἀθηναϊκῶν καὶ κορινθιακῶν ἐργοστασίων, τὰ εὐρισκόμενα ἐν τοῖς τάφοις τῆς μέσης καὶ κάτω Ἰταλίας, εἰς τὰ λαμπρὰ χρυσᾶ σκεύη ἐν τοῖς μνῆμασι τῆς ταυρικῆς Χερσονός, τῆς σημερινῆς Κριμαίας, διαβλέ-
πομεν φανερῶς τὴν ἔκτασιν τοῦ τότε Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου
καὶ τῆς βιομηχανίας, παθόλου δύμας
ἐν τοῖς μεγάλοις δημιουργήμασι
τῶν Ἑλλήνων ἀρχιτεκτόνων, γλυ-
πτῶν καὶ ζωγράφων, ἐν τοῖς ἀθα-
νάτοις ἔργοις τῶν ποιητῶν, φιλο-
σόφων καὶ ιστορικῶν τὸ Ἑλληνικὸν
πνεῦμα ἐπιδιώκει τὴν γενικὴν τῆς
ἀνθρωπότητος μόρφωσιν, ἀνυψού-
ται ὑπεράνω πάσης μονομεροῦς τά-
σεως καὶ πραγματόνει τὸ ἀπόλυτον
καὶ τὸ ἔχον αἰώνιον κῦρος. Μετὰ
τὸν θάνατον Ἀλεξανδρού τοῦ με-
γάλου ἀρχίζει τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύ-
ματος ή ἀποσύνθεσις: ή Ἀνατολή
ἀποκτᾷ νέαν ζωὴν διὰ τῆς νικη-
φόρου ἐκστρατείας τοῦ μεγαλεπη-
βόλου κατακτητοῦ καὶ ὁ Ἑλληνι-
κὸς πολιτισμὸς εἰσχωρεῖ μέχρι καὶ
αὐτῆς τῆς Ἰνδικῆς. Συγχρόνως
δύμας ἐν τοῖς πρωτευόσασι τῶν
Διαδόχων, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Περ-
γάμῳ Ἀντιοχείᾳ κτλ. ἀναδέει πά-
λιν τὸ αὐλακή καὶ ὑπηρέτις τοῦ δε-
σποτισμοῦ τέχνη, ἀπέναντι δ' αὐτῆς

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

ΧΛΕΙΡ. ΤΟΜΟΣ Γ'.

3

ἡ ἐμπορική, ἀντιπροσωπευομένη ὑπὸ τῆς θαλασσοκρατείρας Ρόδου.

Ἐτι δίλιγότερον βλέπομεν παρὰ τοῖς Ρωμαίοις τὴν τέχνην ἐπηρεασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ πνεύματος. Οἱ μάχιμοι οὗτοι καὶ πατακτητικὸς λαός, ἀκαταπάντως θριαμβεύων ἐν τοῖς πολέμοις, καθυποτάσσει σύμπαντα τὸν τότε γνωστὸν κόσμον καὶ τὸν κυβερνᾷ δῆμουσοργῶν νέας πολιτείας, πανταχοῦ θέτων νόμους καὶ ἐσωτερικὴν διοργάνωσιν. Ἄλλ' ἡ τέχνητοι ὅμως δὲν εἶνε ἄλλοι παρ' ἀπλοῦς συμβιβασμὸς τῶν Ἑλληνικῶν ἴδεων πρὸς τὰς πρακτικὰς ἀπαιτήσεις ἀνεπτυγμένου καὶ δραστηρίου πολιτειακοῦ βίου.

Νῦν δικαίως ἀρχεται διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ χριστιανισμοῦ ή πανίσχυρος ἐκείνη ἀντιδρασις, η ἐκ βάθρων ἀνατρέψασα ἀπὸν τὸ οἰκοδόμημα τοῦ παλαιοῦ κόσμου. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς βίον περιοριζόμενον ἐπὶ τῆς κοιλάδος ταύτης τοῦ κλαυθμῶνος καὶ μηδαμῶς μεριμνῶντα περὶ τῆς μελλούσης ὑπάρξεως ἐνεφυσήθη ἐις τὰς φυχὰς τῶν τότε ἀνθρώπων η πεποιθησις καὶ η ἔλπις ἐπὶ την μέλλουσαν μακαριότητα, καὶ ἀπὸ τῶν ἀφανεστάτων ὄρχων ἀνεπτύχθη τοιουτοτρόπως η ἀξιοσημείωτος ἐκείνη θεοκρατία τοῦ Μεσαιώνος, ητις, ἐν ὀνόματι τοῦ εἰπόντος „*Η βασιλεία η ἐμὴ οὐκ ζοτεν ἐκ τοῦ κινούντοντον*”, ἀνιδρύει σύστημα ιεραρχικόν, τὴν παντοδύναμιαν τοῦ ὁποίου οὐδεὶς εἶδε ποτε ἐπὶ τῶν προηγουμένων καὶ μετέπειτα αἰώνων. Ἐπὶ αἰώνας δλοκλήρους ἀπασα η ἀνθρωπότης ἔζη ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν ἐπιρροὴν καὶ κυριαρχίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἰδεῶν, τῆς ιεραρχικῆς δυνάμεως. Πᾶν καλλιτεχνικὸν ἐγχείρημα τῶν χρόνων τούτων, πᾶν οἰκοδόμημα, πᾶσα εἰκὼν φέρει τὸν τύπον τῆς πρὸς τὸν παντοδύναμον καὶ αὐστηρὸν θεόν τοῦ χριστιανισμοῦ λατρείας. Ἡδη ἀκμάζει ὁ λεγόμενος βυζαντινὸς ρυθμός, διότι ἐν τῇ καθεδρᾷ τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Ἀνατολῆς η βασιλεία πρὸ παντὸς καὶ ὡς ἀκόλουθος τῆς η ἐκκλησίας ἀναδείκνυται μόνη προστάτις τῆς καλλιτεχνίας. Ἄλλα μόνον η ἀρχιτεκτονικὴ κατώρθωσε κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἀνατροπήν, ἀν οὐχὶ νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ τῆς παλαιᾶς αὐτῆς περιωπῆς, τούλαχιστον νὰ παράσχῃ ἡμῖν ἔργα λόγου ἀξια καὶ σεβαστά, ἐν φημηνίᾳ τῆς ζωγραφικῆς καὶ η γλυπτικῆς ἐκοιμήθησαν νίδυμον ὑπὸν καὶ παρημελήθησαν ὅλοτελῶς.

Από τούς 13^{ου} αιώνας τέλος ήρχισεν ἀπὸ τῶν βορείων τῆς Ἰταλίας ἀντῶν νὰ πνέῃ αὐραὶ νέας ζωῆς καὶ κυνήσεως. Ἐνταῦθα κατὰ πρῶτον ἡρχισε νὰ διδῇ σημεῖα αὐθυπαρξίας ἢ ἀνάπτυξις τοῦ ἀτομικοῦ βίου, εἰς τὴν τὴν πρώτην ὥθησιν ἔδωκεν ἢ ἀδιάκοπος ἐμπορικὴ συγκοινωνία πρὸς τὸν ἔξω κόσμον καὶ ἴδιᾳ πρὸς τὸ Βυζάντιον καὶ τὴν Ἀνατολήν. Ἔν φ' καὶ ἔδιδ ἀκόμη ἀπικρατοῦσιν αἱ θρησκευτικαὶ ἰδέαι, ὀρχίζει βαθμηδὸν ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς δημοτικῆς προσόδου νὰ διεξάγεται ἢ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τῶν λειφαρχικῶν καὶ δεσποτικῶν δεσμῶν.

Αἱ μεγάλαι ἐμπορικαὶ δημοκρατίαι τῆς Ἰταλίας προ-
ηγήθησαν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τῆς ἀπελευθερώσεως, ποὺ ἐν
πρώτοις ἡ Βενετία, ἥτις ἔχουσα θέσιν ἀσφαλῆ καὶ ὀπρό-
βλητον, πρωτίως συνεκοινώνει πρὸς την Κωνσταντινούπολιν
καὶ τὴν Ἀνατολήν, δανειζομένη ἐκεῖθεν τὰς περὶ παλλιτεχνίας
Θεωρίας. Ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀγίου Μάρκου μετὰ τῶν χρυσι-
ζόντων μωσαϊκῶν του, τῶν ὀρειχαλκίνων πυλῶν καὶ τῶν φαν-
ταστικῶν θόλων τοῦ βλέπομεν τὸ ἀπαύγασμα τοῦ διεθνοῦς
καὶ ἐκλεκτικοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἐμπορικοῦ πολιτισμοῦ. Οὐχ
ἡττον λαρπρῶς καταδεικνύει τὴν φιλοκαλίαν καὶ τὸ φιλό-
τεχνον ἐμπορικῆς πολιτείας ὁ μαρμάρινος καθεδρικὸς ναὸς
τῆς Πλογῆς, ὃν μετὰ τοῦ βαπτιστηρίου καὶ τοῦ ἐπικλινοῦς

ἀπέρριψε μόνον καὶ μόνον ἵνα μὴ ἀναστατώσῃ τὰ φυσονερά πνεύματα διὰ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς λαμπρότητος τοῦ οἰκοδομήματος. Ὁ καλλιτέχνης δργισθεὶς κατέστρεψε τὸ σχεδιογράφημά του, ἔτερος δέ τις αὐτοῦ συνάδελφος ἀνεδέχθη γὰ ἀνεγείρη τὸ μέγαρον, ὥπερ σήμερον ὄνομαζεται *Παλάτιον Ριχάρδη* καὶ φέρει τὰ λαμπρὰ τοῦ Δονατέλλου πλαστουργήματα.

Κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον ἀκόμη αἰῶνα ή ἀμιλλα-
τῶν Ἰταλικῶν πόλεων ἔφερεν εἰς μέσον πολυαρίθμους μεγα-
λοπρεπεῖς ἐκκλησίας καὶ ἄλλας οἰκοδομάς, ἐν αἷς δὲ γοτθι-
κὸς ρύθμος φαίνεται ἀρμονικῶς συγκελερασμένος μὲν τὰς τά-
σεις καὶ τὴν καλαισθήσιαν τοῦ νοτίου χαρακτῆρος. Τὸν
παρατεταμένον εὔρος τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς Σιένης, τοῦ
τῆς Φλωρεντίας, τοῦ ναοῦ τοῦ Ἅγιου Πετρωνίου ἐν Βονονίᾳ,
ἐποδηλοῖ τὸ ὑπερήφανον τοῦ χαρακτῆρος, τῶν κτισάντων
αὐτοὺς πολιτῶν. Ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ ἐπιβλητικαὶ μαρμάρι-
νοι στοιχὶ τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ ἐν Μιλάνῳ ἐγνώσθη ἐπ'
ἐσχάτων ὅτι δὲν ἀνηγγέρθησαν τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ἰωάν-
νου Γαλεάτου Βισκόντη, ἀλλὰ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ τοῦ δῆμού
μου, ἐξ αὐτῶν δὲ φαίνεται ὁ κοσμοπολιτικὸς χαρακτὴρ τῆς
ἐμπορικῆς πόλεως, οἰκειοποιούμενης τὸ καλὸν καὶ ὑπὸ ἕνημορφήν καὶ τύπον. Διότι δέ τις τῆς Βενετίας ἐστράφη πρὸς τὴν
Ἀνατολὴν καὶ παρ' αὐτῆς ἐδανείσθη τὰς περὶ καλλιτεχνίας
ἀρχάς, οὕτω βλέπομεν καὶ τὸ Μιλάνον νὰ βέτη μᾶλλον πρὸς
βορρᾶν καὶ νὰ προτιμᾶ ἐν τοῖς μνημείοις του τὸν γοτθικὸν
ρύθμον.

Αὐτὴ λοιπὸν ή πρὸς τὴν καλλιτεχνίαν ἀγάπη ηδεῖσσον εἰς τὸν ὄπατον βαθμὸν καὶ κατέλαβε τοὺς πάντας ἐν τοῖς χρόνοις τῆς Ἀναγεννήσεως, ὑποδαιλιζομένη συγχρόνως καὶ ὑπὸ τῆς ἐμφύτου καὶ ἀνεπτυγμένης παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἔκεινοις φλογερᾶς φιλοδοξίας. Καὶ δχι μόνον αἱ διάφοροι πόλεις κατ' Ἰδίαν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει ἀστοί, οἰκογένειαι καὶ συντεχνίαι καὶ τὰλλα σωματεῖα ἀνθημιλλῶντο ἀμοιβαίως εἰς τὴν ὑποστήριξιν καὶ εὐόδωσιν καλλιτεχνικῶν ἐγχειρημάτων, πάντες ἔχοντες πρότυπον καὶ ὑπογραμμὸν τοὺς φιλοτέχνους Μεδίκους. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἐπανέρχεται εἰς τοὺς χρόνους τῆς κλασικῆς ἀρχαιοτήτος καὶ οὕτω παρήχθησαν εἰς μέσον τὰ μέγαρα ἔκεινα καὶ αἱ δημόσιαι στοάαι, αἱ ἐκκλησίαι καὶ τὰ νοσοκομεῖα καὶ ή μεγάλα

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΘΑΝΑΤΙΚΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

1.

Απὸ πολλῶν δεκαετηρίδων ἀνακινέεται ἐν Εὐρώπῃ τὸ ζήτημα, ἐὰν πρέπει νὰ παύσωσιν ἡ νὰ ἔξακολουθῶσιν ἐκτελούμεναι αἱ θανατικαὶ ποιναῖ. Τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου ἡ ὥρα δὲν ἐσήμανεν ἀκόμη, πότε δὲ τοῦτο μέλλει νὰ συμβῇ, εἰνε ἀγνωστον, ἀγνωστον ἐπίσης εἰνε καὶ τίνι λύσιν θὰ ἔχῃ τὸ ζήτημα.

Καὶ οἱ μὲν λέγοντες καὶ μετὰ πεποιθήσεως δικτείνονται
ὅτι μετ' ὄλιγον θὰ ἐπέλθῃ πλέον ἡ δριτικὴ ἀρσις τῆς πο-
νῆς ταύτης, οἱ ἄλλοι δὲ λογχυρίζονται ὅλως τὸ ἐναντίον.
Οὕτως ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῶν τελευταίων τούτων ὁ ἔρη-
βριθής Oettingen ἐν τῇ „Στατιστικῇ τῆς Ἡβικῆς“ λέγει
„Ἡ θανατικὴ ποινὴ δὲν κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Ἡ λαι-
μητόμορφος δύναται καὶ πρέπει νὰ πέσῃ, δυστυχῶς μόνον καὶ
νῦν ὕσσων καταστροφῆι καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος.“ Ἐν ὅρτ

θέσει πρὸς τούτον ἔτεροι σοφοὶ ἐκ τῶν αὐτιφρονουσῶν τῶν λεγουσίν, ὅτι θὰ ἔλθῃ καιρός, καθ' ὃν οἱ ἀνθρώποι μετὰ φρίκης θὰ περιγράψω τὴν βαρβαρότητα τῶν προγόνων των, οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι ἔξυπηρέτουν τὴν θεότητα, ὅσάκις οἱ νόμοι των ἐπέβαλλον τὴν χῦσιν αἰματος ἀνθρωπίνου. Συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην ταύτην καὶ ἔτι κατηγορηματικῶν τερον ἔξεφράσθη ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς Μαρκερ ἐνώπιον τῆς πρωτοκής Ἐθνοσυνελεύσεως, εἰπὼν „Πολλοὶ θεωροῦσιν ὡς μέγα καὶ παρακεκινδυνευμένον ἄλμα τὴν ἀμεσον καὶ τελείων ἄρσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς, ἀλλ' ἐγὼ νομίζω, ὅτι ἀρκεῖ μικρὸν διάβημα, ἵνα ἐπιτύχωμεν τὸ σκοπόυμενον.

Θὰ κατορθώσωμεν δέρα γε νὸι μάθωμεν, τίς ἐκ τῶν ἀντιμαχομένων τούτων γνωμῶν θα υπερισχύσῃ;

· Ή ἐξήγησες τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ ζῆτημα τοῦτο δι-
κονομικῶν ὅρων, ή καταψυγῇ εἰς γενικὰς καὶ αἰωνίας δῆθεν

ισχυούσας ήθικάς ἀρχάς, ἐπειταὶ ή κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττὸν ὑποκείμενη διαγωγὴ τῶν φιλελευθέρων πολιτικῶν ἀφ' Ἑνός, καὶ τῶν συντηρητικῶν θεολόγων ἀφ' ἑτέρου, πάντα ταῦτα, νομίζουμεν, δὲν εἶναι ίκανά νὰ μᾶς πείσωσιν, διτὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ ζήτημα θὰ λυθῇ πρὸς βλάβην ή πρὸς ὠφέλειαν τῆς θανατικῆς ποινῆς. Ἐπ' ἔναντίας πολὺ διδακτικότερον θὰ γίνεται, εἴναι πραγματευθόμεν τὸ θέμα ιστορικῶς, διότι, ἀφ' οὗ ή δογματικὴ συζήτησις ἀντὶ φωτὸς μόνον σκοτίαν καὶ ζόρος ἀποχέτει, ίσως ή μακρὰ πεῖρα καὶ τὰ ἀπειράνθη ιστορικὰ γεγονότα παράσχωσιν εἰς ήμας τὸν ἀπὸ τοῦ λαβύρινθου τούτου σωστικὸν μῆτον. Η ἐμβριθής τῆς ιστορίας μελέτη δύναται νὰ μᾶς παράσχῃ πληροφορίας καὶ περὶ τῶν μελλόντων νὰ συμβῶσῃ, ἐπ' αὐτῆς δὲ στηρίζονται δύναμεις ἐκ τοῦ πάθειν νὰ συμπεράνωμεν τὸ ποῦ, ἀπάραλλακτα ὅπως καὶ ἐκ τῆς παρατηρήσεως τοῦ δρόμου, ὃν διέτρεψεν οὐράνιον τὰ σώμα, δύναμεις νὰ ἔξακριβώσωμεν καὶ τὴν ἐν τῷ μέλλοντι πορείᾳ του. Τοῦ ἀστρονόμου τὴν ἀκρίβειαν βεβαίως οὐδέποτε δὲ ἀποκτήσῃ ὁ ιστορικός, διτὶς δὲν εἶναι ποτε δύναται νὰ ὄρισῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν θὰ ἐπέλθῃ ιστορικὴ τὶς ἀνατροπή, διπλὰ δήποτε ὅμως μέγα κέρδος εἶναι καὶ τὸ νὰ δύναται ἐκ τῆς μελέτης ιστορικῶν γεγονότων νὰ συμπεράνῃ μετὰ πιθανότητος τὶς μέλλει νὰ συμβῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Εἰς τὸν ισχυρισμὸν διτὶ δὲν ὑπάρχει τι νέον ὑπὸ τὸν ἥλιον, εἰς τὴν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς προσδου ἐν τῇ ιστορίᾳ, εἰς τὴν ἔνστασιν διτὶ ή ἀνθρωπότης εἶναι ἀνεπιδεκτὸς τελειοποιήσεως καὶ ἐν τῇ ήθικῇ, δὲν ἀρκεῖ ν' ἀντιτάσσωμεν ἀπλῶς τὸ „εἰ πού σι μιούνε“. Τὴν θέσιν τῆς ἀπλῆς ὑπόθεσεως, ή διτὶ ή ἀνθρωπότης εἶναι στάσιμος ή διτὶ προοδεύει καὶ κινεῖται, πρέπει νὰ καταλάβῃ ή ἐπιστημονικὴ καὶ ιστορικὴ ἀπόδειξις. Η γενικὴ τῆς ιστορίας ἔξτασις, ή μελέτη τοῦ βίου τῶν λαῶν, ή ἀντιπαραβολὴ τῶν διαφόρων φάσεων τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀνθρωπότητος, αὐτὴ καὶ μόνη δύναται νὰ μᾶς ἀποδείξῃ τὴν ποιότητα καὶ τὸ ποσὸν τῆς προσδου.

Τουτῷ τις πρόδοσις ἐπῆλθε καὶ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ. Ερευνώντες τὴν ιστορίαν τῆς θανατικῆς ποινῆς καὶ κυρίως τὸ πράκτικον ταύτης μέρος καὶ τὰς περὶ αὐτῆς συζητήσεις, ἔξαγομεν τὰ ἔξης συμπεράσματα:

α) Η ιστορία τῆς θανατικῆς ποινῆς κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους εἶναι κατ' οὐσίαν ιστορία τῆς ἀρσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς.

β) Αἱ πρὸς ἀρσίν αὐτῆς ἐνέργειαι ἐπροχωρήσαν τόσον, ὅστε μικρὸν καὶ ή ἀρσὶς τοῦ θανατικοῦ τούτου μέσου ἀπέβη τελεία.

· · · Εάν δημως τώρα ἔξετάσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς θανατικῆς ποινῆς, θὰ εὑρωμεν τὰ ἔξης γεγονότα περὶ τῆς φύσεως τῶν ὅποιων οὐδεμία ἐμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία.

2.

Τὸ μέτρον τῆς ἀξίας τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς μεταβάλλεται ἀνὰ πᾶσαν βαθμίδα τοῦ πολιτισμοῦ. Διεκδίλως ἐμποροῦμεν νὰ φαντασθῶμεν κατόστασιν, καθ' ἣν νὰ ἀποκεφαλίζωνται ὅμαδες ἀνθρώπων ὅχι μόνον χωρίς νὰ προηγήθῃ ἐγκλημα, ἀλλ' οὐδὲ καν ἀπλοῦν περάπτωμα.

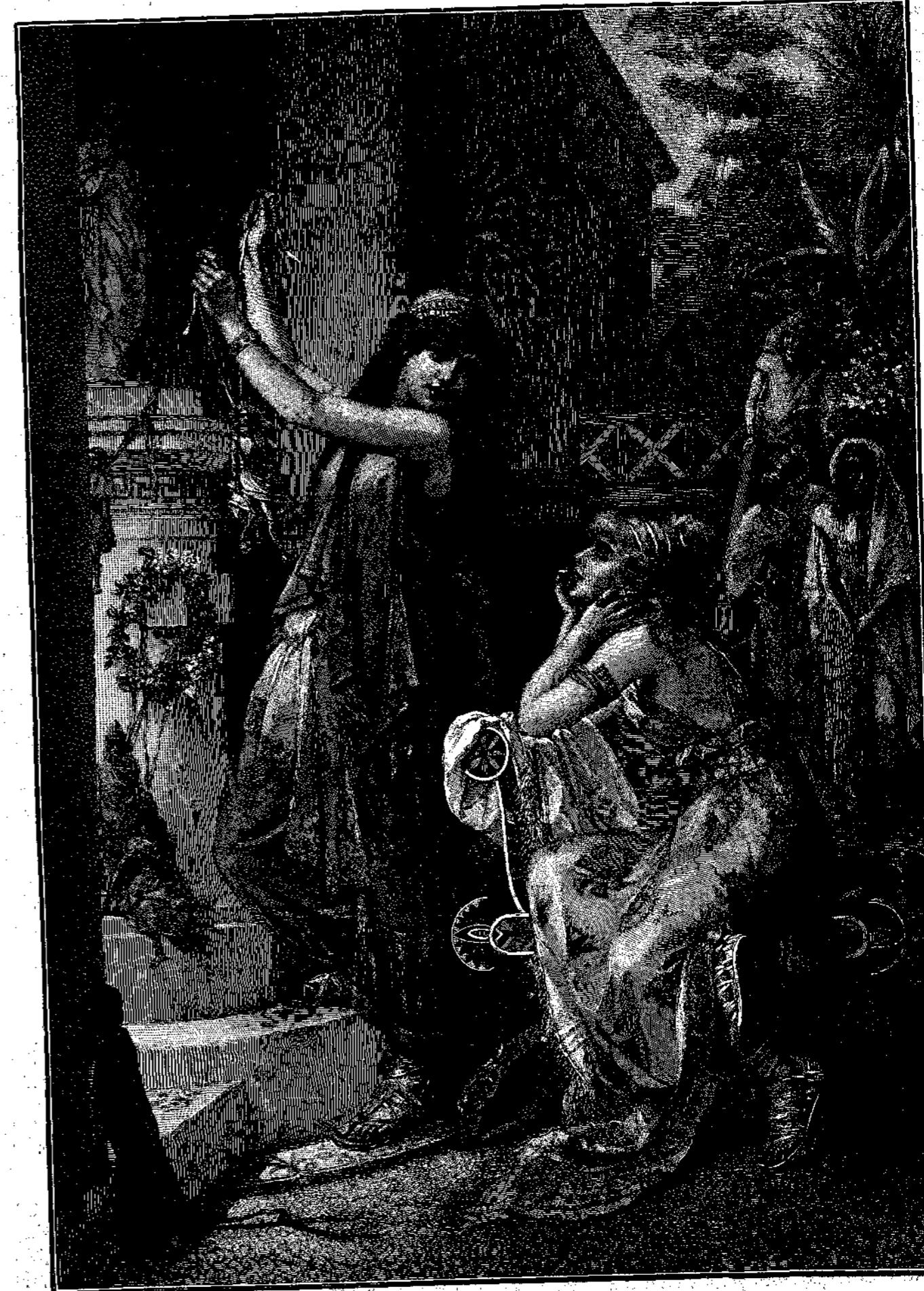
· · · Άλλ' η τοιαύτη κατάστασις, τὴν ὅποιαν ήμεῖς δὲν ἐμποροῦμεν νὰ φαντασθῶμεν, ὑπῆρχεν ὅπου ἐπεκράτει ή ἀνθρωποδυσία, ὡς π. χ. ἐν Μεξικῷ πρὸ τῆς ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν κατακτήσεως, ἐν τῷ ἀφρικανικῷ βασιλείῳ Δαχορέν κτλ. Η ήθική κρομου, ἐν ᾧ γίνονται τοιαῦτα κακουργήματα, εἴναι ὅλως ξένη πρὸς ήμας, ή διάρκεια δὲ αὐτῶν ἐπὶ πολλάς, καὶ

ίσως ἀναριθμήτους, γενεῖς ἀνθρώπων δύναται ναὶ ἔξηγηθῇ ἐκ τοῦ ὄλοσχεροῦς ἀποκλεισμοῦ τῶν χωρῶν τούτων ἀπὸ τοῦ ἀλλου κόσμου καὶ ἀπὸ τῆς ιστορίας. Ομοίως ἀποκεφαλίσμων, καθ' οὓς δὲν ἐμεσολάβησεν ὁ νόμος, παραδείγματα ἀναφέρει ήμεν καὶ ή παλαιοτάτη ιστορία τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν, πρὸ πάντων δὲ τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν Σλάβων.

Ἐπίσης καὶ κατὰ τινὰς ιστορικὰς περιόδους συστηματικῶς ἀφονεύοντο ἀνθρώποι διὰ λόγους σχετικούς πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ ἐπειτα πάλιν ἥλιθον χρόνον, καθ' οὓς τὸ ἔθος τοῦτο ἐθεωρήθη καὶ κατεδικάσθη ὡς βάρβαρον. Οὕτω π. χ. οἱ Ρωμαῖοι ἔθαπτον ζῶσαν τὴν Εστιάδα ἐνεκά παραπάντας, διότι ἐξ αὐτοῦ προσιωνίζοντο μέλλουσιν ἔκρηξιν ἐπιδημίας, εἰς τὴν περίστασιν δὲ ταύτην πρωταγωνιστεῖ ή δεισιδαιμονία, συνεφάπτεται δὲν ταῦθα ή ἀνθρωποδυσία πρὸς τὴν θανατικὴν ποινήν. Άλλα καὶ την σημερινὸν ἀκόρη πολλοὶ θεωροῦσι τὴν θανατικὴν ποινὴν ὡς ἔξακρησμόν, αὐτὴ δὲ ή ὑπόδειξις τῆς δῆθεν προερχομένης διατάξεως τῆς θανατικῆς τιμωρίας ἀνταποκρίνεται μᾶλλον πρὸς τὰς ἀνθρωποδυσίας τῶν προϊστορικῶν χρόνων, παρὰ πρὸς τὴν σημερινὴν ἡμένη περὶ δικαίου συναίσθησιν αὐτήν.

Καὶ ὑπὸ ἄλλας ἐπόφεις αἱ ἀνθρωποδυσίαι τῶν ἀγριῶν ἀνθρώπων συγγενεύοντι πρὸς τὰς θανατικὰς ποινάς, τὶς ἔποιας ἐπιτρέπει καὶ ή προηγμένη ἐν τῷ πολιτισμῷ κοινωνία. Οἱ Καννιβαλοί τὸ θεωροῦσιν ἀπεκραίτητον νὰ σφάξωσι καὶ νὰ καταβροχθίσωσι τοὺς αἷμαλάτους των, ὡς πρὸς τοῦτο δὲ δλίγον διαφέρουσι τῶν σαρκοβόρων θηρίων, τὰ δποῖα φονεύουσι τὴν λείαν των καὶ ἐπειτα καταβροχθίζουσιν αὐτήν.

Τὸ αὐτὸν πράττουσι καὶ οἱ Νίγρητες τῆς κεντρώας Αφρικῆς, συμπλεκόμενοι συγχώνεις πρὸς ἀλλήλους καὶ κατὰ τοὺς πολέμους τούτους ἔχοντες τὸ ἔθος, τοὺς ἐνήλικας τῶν αἷμαλάτων νὰ φονεύσωσι πάντας, γωρίζοντες τὰ μέλη τῶν ἀπὸ τοῦ κορμοῦ. Τοιαύτην ἔχει βάσιν η ὑπαρξίας καὶ ὁ βίος τῶν λαῶν τούτων. Εἰς τὰ ἔθιμά των δὲ ταῦτα βλέπομεν φύνους καὶ ὅχι θανατικὴν ποινήν, ἐπειδὴ ἐλλείπει ὁ παράγων τῆς ἐνοχῆς. Πρὸς ταῦτα λίαν συγχρήνες φαίνεται καὶ ἐπειδίον τι, συμβάν, ἐν χώρᾳ πεπολιτισμένη, ἔχον διμως ὡς αἰτίαν μικρὸν τὸ ἔχοντας ἐνοχής. Άφ' οὐ δὲ Σύλλας κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἐνίκησε τοὺς Ισα πρὸς αὐτὸν δικαιώματα ἔχοντας ἀντιπάλους, προσῆλθεν εἰς τὴν Σύγκλητον, ἐκεῖ δέ, ἐν ὧ αὐτὸς ὥμελει, ἡ κούσθησαν ἐκ τῶν ἐγγύς φοβερῶν καὶ σπαραξικάδοις κραυγάς. Χωρὶς νὰ παύσῃ τὸν λόγον παρεπήρησεν, διτὶ διέταξε νὰ τιμωρθῶσι τινες τῶν ἀπειθούντων καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἀκροατάς του νὰ μὴ ταραχθῶσιν ἐξ αὐτῶν. „Διαρκόνσης τῆς ἀγορεύσεως ἐκείνης τοῦ Σύλλα, εἶχον κατασφαγῇ ἐξ χιλιάδες ἀνθρώπων“, ἀφηγεῖται δὲ περιφανῆς ιστορίας Λεοπόλδος Ράγκε. Τὸ πρᾶγμα ἐθεωρήθη φυσικὸν καὶ σύμφωνον πρὸς τὰς πολιτικὰς περιστάσεις. Εἰς τὴν ἔξης περίπτωσιν οὐδεὶς ὑφίσταται παράγοντας ἐνοχῆς, ἐπομένως οὐδὲ λόγος καν πρέπει νὰ γίνεται περὶ θανατικῆς ποινῆς, καὶ δημως δὲ φόνος ἔξετελέσθη καθ' ὅλους τούτους τοιαύτης πράξεως. Κατὰ τὰ πρῶτα, ἐτὴ τῆς βασιλείας τοῦ Μιχαήλ Θεοδώροβιτς Ρωμανώφ (1613—1645) ὁ οὐρές τῆς συζύγου τοῦ πρώτου Ψευδοδημητρίου ἐκαρατούμηθη δημοσίᾳ καὶ καθ' ὅλους τοὺς τύπους, καίτοι μόλις ὀλίγα: ἐτὴ ἀριθμῶν, ἀλλὰ μόνον διότι ὑπῆρχε διὰ τὸ κράτος κίνδυνος μὴ διατίθησθαι βραδύτερον, ἡλικιούμενος, ἔγειρη ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ θρόνου. Εἰς τὴν αὐτὴν κατήγοριαν ὑπάγεται καὶ ή εἰς θάνατον καταδίκη συγγενῶν ἐνδεικούργου, μὴ ἐνέχομένων καθόλου εἰς τὰ ἐγκλήματα τούτου, βαρβαρότης πλέον ἀπα-

ΡΟΜΑΙΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΘΥΓΑΤΡΙΑΣ.

Εἰκὼν υπὸ Ηρας Coomans, ἐν Παρίσιον.

„Έγώ δὲν ήμπόρεσα πλέον νὰ κρατηθῶ καὶ ἔφιλος τὸ ὥραιον στόμα της· ἐκοκίνισεν, ἀλλὰ δὲν ἀντέστη· ἔβαλα εἰς τὸ χέρι της ἐν χαρτονόμισμα ἀρκετῆς αἵσιας· ἔκεινη μὲ παρετήρησε τότε καλά-καλά καὶ ἐσφίγχην πολὺ εἰς τὰς ἀγκάλας μου, χωρὶς νὰ ἐκστομίσῃ καμμίαν λέξιν. „Γιαίνε λοιπόν!“ τῇ εἶπον καὶ τάλιν, ἐνδιάμεσης ἀπεσπάσθη ἀπὸ τῆς ἀγκάλης μου. Αὐτὴ δὲν τελευταία τοῦ ἀποχωρισμοῦ μας στηγμή την ἔδωκε θάρρος, καὶ λαβοῦσά με ἡ κόρη διό τοῦ βραχίονος μὲ ἐσφιγκέν εἴπε τῆς καρδίας της· τότε ἡσθάθην θερμότατον ἐπὶ τῶν χειλέων μου φίλημα. „Γιαίνε διὰ παντός!“ ἀνεφώνησε μετ’ ὄδύνης, ἀπεσπάσθη ἀπ’ ἐμοῦ καὶ ἐφυγεν ἐν σκούδῃ.“

„Ποτὲ πλέον δεν τὴν ἐπανεῖδον!“ Ἐπὶ τρεῖς μόνον μῆνας διατρίψας ἐν Λοιδόνῳ ἐπέστρεφα εἰς Παρισίους· ἐπῆγα κατὰ τὰς δέκα πέντε ἔκεινου τοῦ μηνὸς εἰς τὴν γνωστὴν πλατεῖαν, ἐπερίμενα διπέρ τὴν μίαν ὥραν, δὲν ἐφάνη δῆμος ἡ κόρη. Καὶ τὴν πρώτην καὶ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ ἀλλού μηνὸς ἔκαρα πάλιν τὸν ἴδιον δρόμον· κατόπιν πολλάκις διέτρεξα τὴν ὄδόν, διότι εἶχε με εἰπεῖ, διότι κατόκει, ἔβλεπα τὰς οἰκίας, ἡράτων περὶ μᾶς πτωχῆς γερμανίδος καὶ τῆς θυγατρός της, ἀλλ’ οὐδὲν πλέον κατώρθωσα νὰ μάθω περὶ αὐτῶν· εἶχε δίκαιον τὸ ἐράσμιον ἔκεινο πλάσμα ὅταν μοι προσεφώνησε: Διὰ παντὸς ὑγίαινε!“

XXVI.

Η σοβαρότης, μεθ’ ἡς ἔξεσθηκεν ὁ Φρέβεν ἵτε πραγματικὸν τοῦτο τοῦ βίου του γεγονός, προσέθετε νέον κύρος εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων του, οἵτινες βαθεῖαι ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν εἰς τὸ ἔτερον φῦλον τῆς συναναστροφῆς. Ή Ιωσηφίνα ἔκλαιε δυνατά, ἀλλὰ καὶ δλαι αἱ λοιπαὶ κυρίαι ἔχον δακρυσμένους τοὺς ὄφθαλμους. Οἱ δὲ ἀνδρες ἔγινοντο προσύουσης τῆς διηγήσεως σοβαρώτεροι καὶ προφανῶς ἤκουον μετ’ ἐνδιαφέροντος τῆς ἱστορίαν· μόνος δὲ κύριος Βαρώνος ἐμειδία κατὰ παράδοξον τρόπον ἐνίστε, καὶ πότε πότε ὥστε διὰ τοῦ ἀγκώνος τὸ παρακαλήμενον αὐτῷ κύριον φιλυρίζων συγχρόνως καὶ μίαν παρατήρησιν. Καὶ ὅταν ὁ Φρέβεν ἐτελείωσεν, ἔσερράγη ὁ ὄβρόφρων οἰκοδεσπότης εἰς καγχασμούς: „Ἄντο δέλγω νὰ τὴν γλυτώσῃ κανεὶς εἶναι διπέρ μιὰ βραμδόδουλεν!“ ἀνέκραξε. „Καλέ, δέλγω πάντοτε τὸ δέλγα, δὲ φύλος μου εἶνε ἔχυτος ἀνθρώπος! Πώς δῆμος ἔσερει δὲ κατεργάρης νὰ συγκινῇ τῆς γυναικίας! Νά, η γυναικά μου κάμνει κάτι θρήνους, σὰ δὲ παπᾶς νὰ μήν τὴν ἀρτησεις νὰ κοινωνήσῃ ὥραια τὴν ἔφικασες μὲ τὸν νοῦν. Σου τὴν ἱστορία!“

Τὸν Φρέβεν οἱ λόγοι οὗτοι ἐκ νέου προσέβαλον καὶ τὸν ἡνάγκασαν νὰ εἴπῃ μετ’ ἀδυρίας: „Άλλα, φίλε μου, Σ’ ἐρεβαιώσα ύδη, νομίζω, διτὶ οὐδὲν ἐπενόρσα καὶ διτὶ μόνην τὴν ἀλήθειαν ἐσκόπουν νὰ εἴπω. „Ἐλπίζω, διτὶ δὲν ἔχεις καμμίαν πλέον περὶ τούτου ἀμφιβολίαν.“

— „Ο Θεός φυλάξου!“ εἶπε γελῶν ὁ Βαρώνος καὶ ἔξηκολούθησεν: „ἡ ἀλήθεια εἶνε διτὶ τὸ κορίτσι τὸ διεσκόδασες ὥραια καὶ διπέρ δια πά τα πάρκρυφα ἔκαμες ἔνα καλὸ διηγηματάκι. Διηγήθηκες δῆμος περίφηρα, σ’ αὐτῷ δὲν ἔχω νὰ πῶ τίποτα.“

Ηρυθρίσασεν δὲς ἀγανακτήσεως ὁ Φρέβεν καὶ ὅταν εἶδε τὴν Ιωσηφίναν περίφοβον καὶ ἀτενῶς προειδωθεῖσαν πρὸς τὸν σύζυγόν της, ἐνόμισεν διτὶ καὶ αὐτὴ ἵσως συνεμερίζετο τὴν γνώμην τοῦ καχυπόπτου σύζυγου της ἐλυπεῖτο δὲ διότι ἔχει τὴν ἐκτίμησαν τῆς ἀγαθῆς γυναικός ἔνεκα τῶν προστύχων τοῦ φίλου του ἀστειόμον. Καὶ εἶπε: „Σὲ παρακαλῶ,

αἱ ἀφήσωμεν πλέον αὐτὴν τὴν δριμίαν· ποτὲ δῆμος δὲν ἔσχον κατὰ τὸν βίον μου ἀφορμὴν ὑπὸ αποκρύφῳ η νὰ παραμορφώσω τι καὶ δὲν ἀνέχομαι, σὰλοι νὰ μὲ κατηγοροῦν ἀκριβῶς διὰ τὸ ἐναντίον. Τὸ εἶπον ύδη καὶ τὸ ἐπαναλαρβάνω, Φάλδνερ, ἐπὶ λόγῳ τιμῆς, τὰ πράγματα συνέβησαν καθὼς τὰ διηγήθην.“

— „Κύριε ἐλέησον!“ ὑπέλασθεν ἐκεῖνος προτών τὰς χειρας. „Τότε Εσύ, ἀδελφέ, ἀπὸ μπερβολική εὐγένεια καὶ σχολαστικότητα ἔρρψες τὸν ἀέρα καμμὶδε διακοσματικούς, ποιὸς ἔσερει διὰ πολὺ καθαρὸν ὑποκέμενον, τὸ διπόνιον κατώρθωσε νὰ Σε δελεάσῃ μὲ μίαν πλαστήν πτωχείαν καὶ μὲ μίαν ἀρρωστητικήν μητέρα· καὶ δὲν διὰ αὐτὰ τὰ πράγματα ἔνα μόνον φίλημα πήρες. Ω! τὸν κακόμοιρο! Έτσογ νὰ κοροϊδευθῆς τὸ Παρίσια ἀπὸ μίαν“

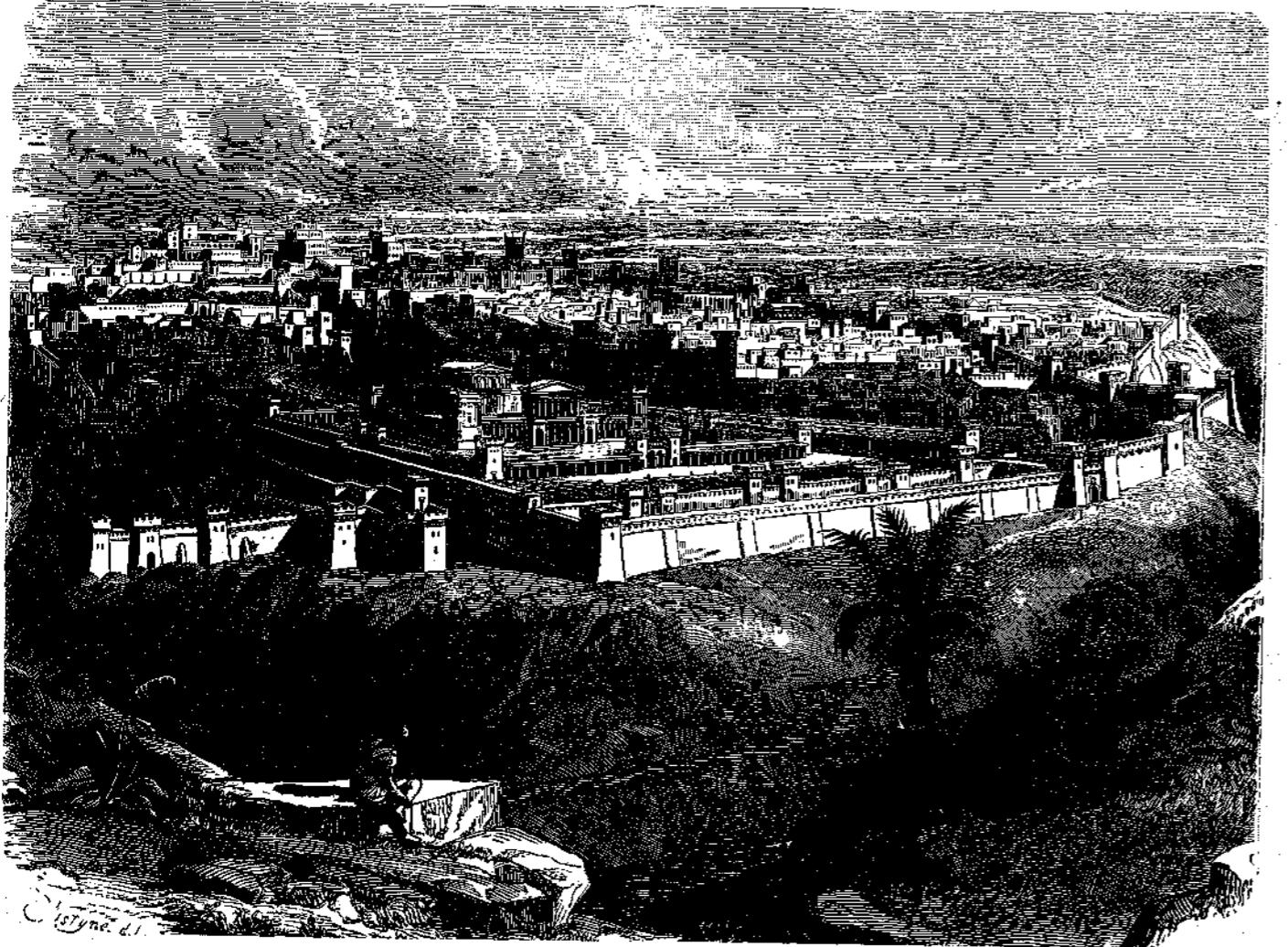
Πολὺ πλέον τῆς προτέρας ἐνοχοποίησεως ἐξηρέθισαν τὸν Φρέβεν ἡ σκυρακαστικὴ αὐτῆ του φίλου του συρπλέει καὶ οἱ καγχασμοὶ τῶν ἄλλων, οἵτινες εἰς βάρος του ἐπεδοκιμάσαν τοὺς ἀστειόμονες τοῦ Βαρώνου. Βαθέως προσβεβλημένος ἀπεφάσισεν εὐδύνας νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν συναναστροφήν, ὅτι φοβερὸν θέαμα τὸν ὑνεχαίτιον. Ή Ιωσηφίνα, ὡς πτῶμα ὡχρά, ἡγέρηδη ἀπὸ τῆς θέσεως της γυναικῶς ἥθλησε νὰ εἴπῃ τι πρὸς τὸν σύζυγόν της, ἀλλὰ παρευθύνεις λαπτέσεις λιπόθυμος ὡς νεκρά. Έκπληκτοὶ ἀνηγέρθησαν πάντες, δλοι ἐτρέξαν καὶ ἀνήγειραν τὴν ἀναίσθητον Ιωσηφίναν, οἱ ἀνδρες ἐπηρωτῶν ἀλλήλους συγκεχυμένοι, πῶς τάχα νὰ γενή αὐτὸς ἔτοιη ἔξαρνα. Ο Φρέβεν ἐκ φόβου καὶ αὐτὸς μικροῦ δεν ἐλιποθύμει, ὃ δὲ Βαρώνος ἐγόγγυζεν ὑβρεολογῶν καὶ βλασφημῶν αὐτὰ τὰ τρυφερὰ τῶν γυναικῶν νεῦρα, ποὺ τὸ παραμικρὸν πρᾶγμα τὰς προεβάλλει καὶ ἀμαὶ ὡς μπερβολικὴ των ἀξιοπρέπεια δὲ προεβληθῆ, λιγοθυμοῦνε· καὶ ταῦτα αἰτιώμενος δὲ μὲν προσεπάθεις νὰ καθηγησάσῃ τὴν συναναστροφήν, ἀλλοτε δὲ ἐτρεχεις πρὸς τὴν γυναικά του· καὶ δλοι ἐλάλουν ὅρμοι καὶ ἐδίδον τὴν γνώμην των καὶ ἐφώναζον καὶ οὐδεὶς ἥκους καὶ οὐδεὶς ἔνοιε τὸν ἄλλον.

Η Ιωσηφίνα συνῆλθε μετ’ ὀλίγα τῆς ὥρας λεπτά· παρεκάλεσε νὰ τὴν δηληγήσωσιν εἰς τὸ δωμάτιον της καὶ ὀδηγήθη ἐκεῖ μπό τῶν γυναικῶν· καὶ ἥρχισαν νὰ προτείνωσιν λατρικά καὶ νὰ δηγῶνται μιὰ φωνῆ· διτὶ καὶ ἀλλοτε εἰς τὸ τάδε μέρος συνέβη τὸ ἴδιον, καὶ ἐπὶ τέλους κατήνησαν εἰς τὸ κοινὸν συμπέρασμα, διτὶ η κυρία Φάλδνερ εἶχε πάρα πολὺ πουρασθῆ ἐκείνη τὴν ημέραν, εἶχε φροντίσει δι’ δλα ἡ ἴδια καὶ ἥτο φυσικώτατον νὰ τὴν ἔλθῃ αὐτῇ η λιγοθυμιά· ἔπειτα τὸ φιλότυμόν της ἐπειράχθη, διότι ἐτοι απρόσκεπτα ὡμίλησεν ὁ κύριος Βαρώνος, ὃ διπόνιος δὲν ἐφέρθη καθόλου καλά, καὶ ἐτοι ἔχειροτέρευσεν η κατάστασις τῆς κυρίας Ιωσηφίνας.

Ο δὲ Βαρώνος προσεπάθεις νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν προτέραν τάξιν μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τουλάχιστον, καὶ δὲν ἐπαύσε προσφέρων πρὸς πάντας οἶνον καὶ προπίνων εἰς τούτου ἡ ἐκείνου τὴν ὑγείαν ἀλληλοδιαδόχως, νομίζων διτὶ καὶ αὐτὸν τὸν τρόπον δὰ καθηγησάσῃ καὶ δὰ παρηγορήσῃ τοὺς τεταραγμένους φίλους του. „Νὰ ἔσερετε“, ἔλεγεν, „διτὶ δλα αὐτὰ τὰ πράγματα ἀπὸ κανένα ἀλλο πρᾶγμα δὲν προέρχονται, εἰμὴ ἀπὸ τὴν ἀκαταστασίαν τῆς ἐποχῆς μας· καθὲ σηματική γυναικά τοῦ καρποῦ μας εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ἀδύνατα νεῦρα, διότι δρα ἔχει δυνατά νεῦρα δὲν θὰ ἥνε πλέον σημαντική· η κορμότης ἀπαιτεῖ καὶ νὰ λιγοθυμοῦν αἱ γυναικες εὔκολα καὶ συγχύτατα — ἀπὸ διαβόλου πειραζί· γίνονται αὐτοῖς η τρέλλαις. Ο Θεός φυλάξου νὰ τῆς τὴν σικάην σκάφην καὶ τὰ σύκα σύκα. Πρέπει μὲ λεπτότητα νὰ λέγων-

ρεῖται δ' αὐτος μὲ τὸν ὑπὸ τοῦ Ἰωσήπου Φασαὴλ ὀνομαζόμενον. Τὰ θεμέλια τοῦ μνημείου τούτου τῆς ἀρχαίας ἔβρακῆς ἀρχιτεκτονικῆς κατέρχονται εἰς τὴν πέριξ τόφρον ὑπὸ γωνίαν 45°, ἐπ' αὐτῶν δὲ στηρίζεται ὁ κυρίως πύργος ἔχων ὕψος 29,84 μέτρων. Καὶ ὡς πρὸς τὸ ὕψος τοῦ πύργου τούτου καὶ τὸ μέγεθος τῶν τετραγώνων λίθων, οὓς δ' Ἰωσῆπος περιγράφει ἔχοντας 20 πήχεων πλάτος καὶ 5 πήχεων ὕψος, ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τῆς σήμερον ἔξεταζομένης ποιότητος τῆς οἰκοδομῆς καὶ τῶν εἰδήσεων τοῦ ἐν λόγῳ

Η ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΕΠΙ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ιουδαίου ιστοριογράφου. 'Ἄλλ' ἔλαν ἀναλογισθῶμεν διτὶ οὗτος εἰς τὰς ἐκθέσεις αὐτοῦ σπανίως ἐπιζητεῖ τὰς λεπτομερεῖας, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ θυσιάζει τὴν γυμνὴν ἀλλήθευταν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μεγαλοποιῇσῃ τὰ πράγματα, δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλωμεν διτὶ πράγματι δὲ τὸ πύργος οὗτος τούτῳ Φασαὴλ, δεῖται καὶ μόνος μεταξὺ ὄλων τῶν ἀλλων ἀλλούθητος σχεδὸν καὶ ἀκέραιος διετηρήθη. Εἰς τὰ ἀνώτερα διαμερίσματα τοῦ πύργου ὑπάρχει δεξαμενὴ πρὸς περισυναγωγὴν τοῦ ἐκ τῆς βροχῆς ὅδατος, περιέχονται δὲν τῷ αὐτῷ μέρει καὶ τὰ δώματα ὃπου κατὰ τὴν παράδοσιν διήγαγε τὸν βίον τοῦ διαστήματος τοῦ Ιερούσαλημος διεπειπόντας τὰς τείχους τῆς Ελαιῶνας.

μνημεῖον δὲν ὑπόκειται πραγματικῶς εἰς τὸν γενικὸν νόμον τῆς ἀποσυνθέσεως καὶ καταστροφῆς, ἀφ' οὗ καὶ ἀπὸ τῶν Σταυροφοριῶν διεσώθη καὶ ὑπὸ τῶν μετέπειτα ἐπελθόντων κατακτητῶν διετηρήθη, καίτοι κατεδαφίσθησαν ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὸν 13^ο αἰώνα πάντα τὰ τείχη τῆς πόλεως. Καὶ δὲ ξένος, δεῖται περὶ δισημάς τοῦ 19^ο αἰώνος ἐπισκέπτεται τὴν ἀγίαν πόλιν, αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἐνταῦθα, ἐπὶ τοῦ πύργου τοῦ Δαυΐδ, μεταπεσόντα εἰς τὸ παρελθόν καὶ πλησιάσαντα πρὸς τοὺς προγόνους του, οὔτινες προσεκύνουν τὰ μέρη ταύτα. Καὶ ἐν φ' η̄ φαντασίᾳ του ἀνίπταται εἰς ιερὰς σφαίρας καὶ ἀναπολεῖ τὸν θέον τοῦ Ιερούσαλημος Δαυΐδ. Ἐπὶ τῆς βορειοανατολικῆς πλευρᾶς εὑρίσκομεν ἀπό τῶν λόφων τῆς σεβασμίας πόλεως πρὸς τὸν Γολγοθᾶν, πρὸς τὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν καὶ πέραν αὐτοῦ πρὸς τὰ διαυγῆ καὶ ἀκίνητα ὅδατα τῆς Νεκρᾶς θα-

λίτης. Ἐν αὐτῷ λέγει τὸ παράδοσις, ὁ προφητάνας ἔφαλε τοὺς φαλμούς του καὶ ἀπὸ τοῦ παραθύρου τοῦ θαλάμου τούτου εἶδε τὴν ὥραίαν Βηθσαβεὲ λουσμένην καὶ ἐπειδύμησεν αὐτὴν. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς βιζαντινῆς Αὐτοκρατορίας οἱ χριστιανοὶ ἀνήρχοντο χάρας προσευχῆς εἰς τὰ ἀνώτερα δῶματα τοῦ πύργου καὶ ἐντεῦθεν ἤκουον φωνὰς ὑποκάφους καὶ φιδυρίζουσας ἐν τῷ βάθει τῆς κοιλάδος τοῦ Ἰωσαφάτ. Ἐξ ὅλων τούτων προάγεται τις νὰ πιστεύσῃ, διτὶ τὸ ὑπὸ τῆς ιστορίας καὶ τῶν παραδόσεων ἔξαγιασθὲν τοῦτο

πρὸ τῶν νοερῶν ὀφθαλμῶν του ὀνειροπολήματα καὶ προσφρίτες, καὶ τέλος πρὸς τὰ κυανᾶς κορυφὰς τῶν ὅρέων τοῦ Μωάβ. Ἐν φ' δὲ ὁ δύων ἥλιος διὰ τῶν χλωμῶν ἀκτίνων του λεῖς μορφαὶ ἐκ τῆς ἀθώας καὶ εὐλαβοῦς παιδικῆς του ἥλικιας ἀποχαιρετίζει τὰς χρυσιζούσας θόλους τῶν τεμενῶν, ἀναδύουσι καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης φιδυρίζουσι τὰ χεῖλη του: Ἱερουσαλήμ!

— ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ —

1. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ἐν σελ. 17). 'Ο Κωνσταντίνος ἐγένενθη τῇ 2. Αὐγούστου 1868, τῇ δὲ 1. Δεκεμβρίου 1886 ἐφράσθη ἐν Ἀθήναις μεγαλοπρεπῶς ἡ ἐνηλικώσις Του. Συμπληρώσας πέρυσι μετὰ λαμπρᾶς ἐπιτυχίας τὰς θεωρητικὰς Αὐτοῦ σπουδὰς κατετάχη εἰς τὸν στρατόν, ἐν φ' ὑπηρέτει καὶ νῦν ὡς ἀνθυπολοχαγός. Μετὶ τὴν στολὴν τῆς πρώτης ὑπηρεσίας Του παρέχομεν σήμερον τὴν εἰκόνα τοῦ λαμπροῦ νεανίου.

2. ΡΟΜΑΙΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΘΥΣΙΑΙ (ἐν σελ. 21). 'Οσακις οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες καὶ Ρωμαῖοι ἐξήρχοντο εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, προσέφερον προηγουμένως τοῖς θεοῖς θυσίας, ὅπως ἔξευμενίσωσιν αὐτοὺς καὶ τῇ βοηθείᾳ των τρέφων τὸν ἔχθρὸν εἰς φυγήν, δοσάντις δὲ πάλιν ἐπανήρχοντο ἐκ τοῦ πολέμου νικηφόροι, ἐξέφραζον διὰ θυσίων τὴν πρός αὐτοὺς εὐγνωμοσύνην των. Κατὰ πᾶσαν ἑορτὴν τοῦ δήμου ἐν γένει, ἡ ἐκάστης οἰκογενείας ἴδια ἐπρέπει νὰ τελεσθῶσι καὶ θυσίαι, διότι οἱ ἀρχαῖοι ἐν παντὶ ὅπωσιν σοβαρῷ τοῦ βίου των συμβεβηκότι ἐθεώρουν ἀπαραίτητον τὴν σύμπραξιν καὶ ἀρωγὴν τῆς θεότητος. 'Οσον δὲ πολυτληθεῖς καὶ ποικίλοις ἦσαν οἱ προτιμούμενοι θεοί, ἀλλο τόσον διάφοροι τὸ εῖδος ἦσαν καὶ αἱ πρός αὐτοὺς τελούμεναι θυσίαι, ἀπασῶν δὲ χαριεστάτη ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ προκειμένη, ἢν μετὰ τόσης τέχνης καὶ λεπτότητος ἔξεικόντεν ἡ δόκιμος ζωγράφος Ἡρακόμοντος, ἐν Παρισίοις, αὐτῇ ἐκείνῃ, ἡτοις ἐξιαγράφησε καὶ τὴν περίφημον τῆς Τανάγρας ποιήτριαν, τὴν Κόρινθον (ιδ. Κλειστῆς, Τόμον Α', 1885, σελ. 325).

Πρὸ τῆς θεᾶς προσέρχονται περικαλλεῖς κόραι μόλις ὑπερπτήσασαι τὸν οὐδὸν τῆς παιδικῆς ἥλικιας καὶ προσφέρουσιν εἰς τὴν προστάτιδα ὡς θυσίαν πᾶν διτὶ ταῖς ἥτο προσφιλέσις καὶ ἀγαπητὸν κατὰ τὴν φιλοπαίγμονα ἥλικιαν των, ἥδη δὲ μὴ ἀρμόζον εἰς τὸ παρθενικὸν αὐτῶν ἥθος, μὲ ἄλλους λόγους τὰ ἀθύρματα, τὰς πλαγγόνας των καὶ τὰς πολύχρωμας σφαιρίδια, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ὅποιων ἱκετεύουσα τὴν θεὰν νὰ παράσῃ αὐτοῖς τὴν πρέπουσαν ἀμοιβὴν — τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ πεφιλημένου καὶ ἐκλεκτοῦ τῆς παρθενικῆς των παρδίας.

3. Η ΣΙΩΝ (ἐν σελ. 25. — ἀνγθ. σελ. 27).

4. Η ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΕΠΙ ΧΡΙΣΤΟΥ (ἐν σελ. 28). 'Ἐν τῇ παλαιᾷ Διαδήκη καὶ ἰδίᾳ ἐν τοῖς βιβλίοις Ἰησοῦ τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν Κριτῶν γίνεται ἐπανειλημμένως μνεία τῆς πόλεως ταύτης, ἀλλ' ἡ ιστορία τῆς ἀρχίζει κυρίως ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Δαυΐδ. Ἐπι μακρὸν ἡ πόλις αὐτῇ ἥτο τὸ μῆλον τῆς Ἔριδος πολλῶν ξένων δυναστειῶν, ἔως οὖτε ἔνα καὶ ἡμίσυον αἰώνα πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἥμων οἱ Ασμοναῖοι κατέστησαν αὐτὴν αἴθις ἐλευθέραν καὶ ἀνεξάρτητον. 'Ἐν ἔτει 64 π. Χ. κατεπιτίθηντο τὸ τοῦ Ρωμαίου ὑπάτου Πορτηνὸν καὶ προσ-

¹Ἐν τινὶ τῶν τελευταίων συνέδων τῶν φυσιοδιφῶν τῆς Αγγλίας ὁ John Lubbock ἐπέδειξεν εἰς τοὺς παρακαλημένους ἐπιστήμονας ἡμερον σφῆκα, τὴν δοῖαν εἶχεν ἡδὴ ἐπὶ τρεῖς μῆνας ὑπὸ τὴν κατοχὴν του. Τὸ ἡμερον ἔντομον ἔτρωγε λάχαριν ἐπὶ τῆς παλάμης του καὶ ὑπέφερεν διὰ τοῦ τὰς θωπείας, αἱ δοῖαι, καθ' ὅλα τὰ φανόμενα, τῷ ἐπροξένουν ὕδονήν. Ἐνίστε ἐπέτα καὶ μετὰ διληγόστεπτον πτῆσιν ἐπανήρχετο πάλιν εἰς τὴν ὀδισμένην φωλεάν του, εἰς ἓν φιολίδιον, ἐν ᾧ τὸ ἐφύλαττεν ὁ εἰρημένος φυσιοδιφρ. νον κόπρου, ἀλλὰ μεταχειριζόμενος εἰς ὅλα τὰς γεωργικὰς ἐπιχειρήσ- του τὰς τελειοτάτας τῶν μηχανῶν, ἀπολαμβάνει ἐνιαυσίους τόκους ἐκ ἐν ἐνεργείᾳ κεφαλαίων του 14%, ἐν ὧ τὸ ἀποδεματικὸν του κεφάλαιο δὲν ἀποφέρει πλείστα τῶν 3½ ἐπὶ τοῦ ἑκατόν. Συγχρόνως καὶ ἡ σε τῶν γαιῶν του, ὑπολογισθεῖσα τῷ 1875 εἰς 500,000 φράγκων περί τὸν ἥκηδε τῷ 1884 εἰς 780,000 καὶ πλέον. Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς κα- μεδδούς καὶ γάλλος τις κτηματίας ἐν Charente κατώρθωσεν ὁ ἀπολ. Βάρν κατ' ἔτος 14% καθημόν κεφαλαίον ἐν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ κεφαλαίων:

Αμερικανός τις περιηγήτις, ταξιδεύων εἰς τὰς αρκτικὰς ζώνας, ἐπεχείρησε διάφορα πειράματα, διπλῶς ἔξαιρισθων πόσον τροφῆς δύναται νὰ κορέσῃ ἔνα Έσκιμον, ἀνθίκον εἰςτεί, καὶ τὰ ἔξαγρμενα τῶν πειρέργων ἐρευνῶν του ἥσεν τὰ ἔτις: ὃ μικρὸς κάτοικος τῶν πολικῶν χωρῶν κατεβρόχθισεν ἐντὸς 24 ὥρων ὅπερ τὰ 2 χιλιόγραμμα ώμου πεπηγότος κρέατος φώκης, ἐπερα 2 χιλιόγραμμα. πεπηγότος καὶ ἔπειτα βρασθέντος κρέατος φώκης, 1½ χιλιόγραμμα. ἄρτου, κατόπιν ἔπιεν ἐν τέταρτον λίτρας ζωμοῦ ἐκ κρέατος, τρία ποτήρια σινοπεύματος καὶ τέσσαρις λίτραις ὕδατος.

Πρὸς ὅλγων μηδῶν ἀμερικανική τις οἰκογένεια, δύναμιτι *Buxton*, ἐπεσκέψθη τὴν ἐπὶ τῶν Καρπαθίων δρέων κειμένην ἔπαινον τοῦ βασιλέως τῆς Ρώμανίας. Ἐν τῷ ἀλτεῖ τοῦ μεγάρου προσῆλθεν εἰς ὑπάντηριν αὐτῆς μία κυρία, δρέπουσσα ἀσκότως καὶ ἀνὰ πᾶν βῆμα τὰ πρὸ αὐτῆς τυγχάνοντα βόδα, ὃν τὰ φύλλα κατέπιν απέκοπτεν ἐν νικολείᾳ καὶ ἔρριπτε καταγγῆς. Τὸ εἶδος τῆς διασκεδάσεως προεκάλεσε τὴν ἀγανάκτησον τῆς πρακτικῆς ἀγγλίδος, εἰπούσης ἐπὶ τέλους πρὸς τὴν ἐγγενὴν κυρίαν: — „Κρῆμα τὸ ὄφελα ἀνθη, εἰς τὴν πατρίδα μας δύο ἔξι αὐτῶν τιμάνται ἀντὶ σελί-

“Εώς τώρα αναμφίβολως δε κατεστρέφατε ποσόν έχον αξίαν πλέον τῶν δύο λιρῶν.” — “Η κυρία έστη και ἀπεκρίθη μειδιώσα: — „Καὶ εἰς ήμας ἐδεῖ τὰ ῥόδα ταῦτα ἔχουν αξίαν περισσοτέραν· συχνά ἀντὶ ἑνὸς και μόνου γράφονται ποιήματα, βίστονται ἐρωτικά βλέμματα και δίδονται φιλήματα.“ Και ὑποκλιθείσα ἀπερακρύψη η ταῦτα εἰποῦσα κυρία. Παρά τῶν φυλάκων ἔμαθον οἱ ἔγονοι μετ’ δλίγον ὅτι η κυρία ἐκείνη ὀνομάζετο Κάρμεν Σύλβα και ἡτον η βασιλισσα τῆς Ρωμανίας Ἐλεισάβετ.

Ἐκ τῶν καθ' ἑκάστην ἐγειρομένων παραπόνων ἔνεκε τῆς διποδο-
δρυμήσεως τῆς γεωπονίας καὶ τῆς καλλιέργειας τῶν δημητριακῶν καρπῶν
ἐν Εὐρώπῃ ὄρμηδεις ὁ σπουδαῖος γάλλος συγγραφεὺς *Grandeau* ἀπήγγει-
λεν ἐσχάτως ἐνὶ *Nancay* λόγον, ἐξ οὐ διποδίμεν τὰ ἔργη συμπεράσματα. Μετὰ
πολλὰς μελέτας καὶ συνεχεῖς ἐρεύνας ἀπέκτησεν δὴ ἡμεῖς οἰκονομολόγος
τὴν πεποίθησον, ὅτι οὐ καλλιέργεια τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐν ταῖς πε-
πολιτισμέναις χώραις τῆς Εὐρώπης, παρ' ὅλον τὸν ἀνταγωνισμὸν τῆς Ἀμε-
ρικῆς καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῶν τιμῶν, δύναται νῦν ἀποβῆ ἐπικερδῆς εἰς τοὺς
ἐπιγειροῦντας, ὅπει μόνον νῦν γέννητα τούτον συμφέροντα καὶ καταβ-
οιεντας τούτο γραπτὸν πληροφορίας περὶ τεχνῆς, επιστήμης, βιομηχανί-
γεωπονίας, κτηνοτροφίας, ἐμπορίου καὶ ἀλλων ἐπιχειρήσεων καὶ ὑπόσχε-
ντα δίδῃ ἀποκρίσεις καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἐλύκυστα περὶ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου
καὶ τῆς οἰκονομίας ἐρώτησις. Πᾶσαν ὑποβαλλομένην ἐρώτησις, ὃσον
ἄν τιθεται φανῆται δῆμαντος καὶ τετριμηνή, ὃσον καὶ ἂν θάντο περιεκτι-
καὶ δὲ ἀπῆται πολλὴν καὶ ἐμβριθῆ μελέτην, ἀπαντᾶται μετὰ πάσης
δυνατῆς ταχύτητος. Οὐ ιδρυτής τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης εἶναι ἀνδρῶν
ἔντιμος, πλήρης αὐτάπαρνήσεως καὶ δραστηριώτατος. Εἴς ἀρχῆς δὲ
ἔργον του ἔτυχεν ἐν Ἀγγλίᾳ συμπαθεστάτης ὑπόδοχος.

‘Η ταμβανοθήκη Ασυδοβίκου του ΙΔ’. τὴν ὄποιαν τῷ ἐγάριστ πή πόλις Βορδώ, ἐπωλήθη ἕσχάτως διὰ δημοπρασίας ἐν Παρισίοις. Εἶχε χρυσού κατεσκευασμένη, ἀδαμαντοκόλλητος καὶ φέρει μικροσκοπικὸς φύσις τῶν λιμένων τοῦ Βορδώ, τῆς λα Ροσέλης, τοῦ Τουλάνος, Ροσεφώρ καὶ τῆς Μασσαλίας. Ή αρχική της ἀξία ἀνήρχετο εἰς 1000 ρέπου φράγκα, ἥδη δὲ ἐπωλήθη ἀντὶ δειπνεάκις χιλίων φράγκων.

απέδειξεν δὲ Grandean διὰ πολλῶν παραδειγμάτων. Τὰ ἴδια του πειράματα δὲν ἐπεχείρησε κεκλεισμένος ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀγρών, διου ἐπὶ ἔκτασεως 6 ἑκαταρίων ἀντὶ τῶν συνήθως συγκομιζομένων 12—15 ἑκατοίτρων συνενόμισε 36 καὶ 38 ἑκατότερα σίτου ἀνα πᾶν ἑκατόριον. Οἱ γένετοις κτηματίαι, οἱ τὴν αὐτὴν μέθοδον ἐφαρμόσαντες, τὴν αὐτὴν ἔσχον ἐπιτυχίαν καὶ τὰ αὐτὰ ἐπορίσθησαν ἐξ αἰτήσης κέρδη. Πολὺ διδακτικὸν εἶναι τὰ ἔξης παραδείγματα, τὰ δύοτα ἀνέφερεν ἐν τῇ δύνῃ τοῦ λόγου του δὲ ἐμβριθῆς Grandean. ‘Ο ἄγγελος γαιοκτήμων John Prout ἐν Swabridgeworth καλλιεργῶν κατ’ ἔτος σίτου ἐπὶ ἔκτασεως 182 ἑκαταρίων καὶ μὲ τρέφων κτήνη, λιπαίνων τὴν γῆν διὰ τεχνητῆς μεταξύ τῶν ζωγραφούμεν ἐπικρατεῖ ἀπὸ τίνος ἡ πεποίθησις, ὅτι παραγωγὴ τῆς ζωγρέως υπέρβη ἀπὸ πολλοῦ τὰ ἐσκαμμένα καὶ ἐπονως ἡ ζωγραφούμα κινδυνεύει νό δυστῆ πανωλεθρίαν. Εύτυχῶς ἐρήμη ἡ μηχανικὴ ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ἀνάλαμβάνει τὴν φροντίδα νὰ χρησιμοποιήσῃ κατάλληλας τὴν ὡς ἐκ τῆς ἀμέτρου παραγωγῆς περισσεύουσα ζωγραφίαν, οὕτω δὲ ἐσχάτων ἔγινεν ἡ ἀνακάλυψις, ὅτι μικρὸ προσδότης ζωγρέως εἰς τὸ ὄντω, τῶν ἀτμομηχανῶν ἀπεδειχθῆ ὡφέλιμος ὡς πτηνὴ εὑκολωτέραν καὶ ἀνευ προσχομμάτων λειτουργίαν των. Προσέπι παρετήρησαν, ἵτι ἡ ζωγραφία ἀναμιγνυομένη μὲ τὸ λεγόμενον τσεμέ τὸ καθιστᾶ ἀσυγκρίτως στερεωτέρον.

Ἐσχατως ἐξεδίθη ὑπὸ του γάλου Λουδοβίκου Jobert βιβλιον πραγματευόμενον τοὺς ἀριστερούς, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους ἔκεινους οἱ ἐποίοι εἰς ὅλας των τὰς ἐργασίας καὶ ἀλλας χρέας μεταχειρίζονται, ἀντὶ τῆς δεκατίας, τὴν ἀριστεράν γετρά. Καὶ φυλήν μὲν καθαρῶς ἀριστερῶν ἀνθρώπων οὐδαμοῦ εὑρεν, ἀλλ' ὑπάρχουσι πολλαὶ τοιαῦται ἡρέουσαι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥπτον εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ἀριστερᾶς, τοῦτο πράττουσι π. χ. κατὰ 70% οἱ κάτοικοι τοῦ Πενδσάπ, δομοίς δὲ καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν θιαγενῶν τῆς Ὀττεντοτίας καὶ τῆς Γῆς τοῦ πυρός. Γενομένων δ' ἐρευνῶν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἐπὶ πακούργων, εὑρέθη ἐτι τὰ 14 ἔις 22%, ἐπὶ τῶν καταδίκων ἤσαν ἀριστεροί, ἐν ᾧ τοιωτοι ἐξαιρετικοὶ ἀνθρώποι εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις εὑρίσκονται συνήθως ἀποτελοῦντες μολις τὰ 8-9%.

Τά έργα των νεωτέρων ζωγράφων πωλούνται ένα Παρισίοις στην Λεωφόρο της Βερσαλλίες. Νομίζουμεν δύμας δει μοναδικήν των δυτικών υπερέπιμψιων δικέντησεν εἰκόναν τις τού γάλλου Millet, αντί της δύοις Αμερικανός τις προστίνεγκε 500,000 φράγκων. Πρό εἰκοσαετίας, καθ' ίν δηλαδή ἐποχὴν δημιουργὸς τῆς εἰκόνος εύρισκετο ένα της ἀκριβῆς τῆς ἡμένιας καὶ τῆς δραστηριότητός του, ἔμπορος τις ἥγρος τῆς αὐτῆς εἰκόνα αντὶ 2000 φράγκων. Τὴν σήμερον ὁ ζωγράφος δὲν εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν ζώντων. «Η εἰκόνα του „δικαιετισμὸς τῶν ἀγγέλων“, παριστάνει σκηνὴν συνήθεστάν την τὸν ἀγροτικὸν βίον τῶν καθολικῶν καὶ τῶν καθ' ήμας χωρῶν. Καθ' ίν στηριχὴν ἀρχήζει νῦν κρούση δικαιούντων τοῦ Εστερνοῦ, διυτικοὶ διακεπούσι τὴν ἐργασίαν των καὶ δικεπεῖς προσεύχονται.

Εἰς ὅλα τὰ ἐγχειρίδια τῆς Φυσικῆς ὑπάρχει ἀναγεγραμμένη, οἷονεὶ κατὰ παράδοσιν, καὶ ή̄ σημείωσις ὅτι ἔλαιον χεόμενον ἐπὶ τῶν ἀγρίων τῆς θαλάσσης κυμάτων κατευνάζει τὴν ὁργὴν αὐτῶν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἔξηγεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ μεγαλειότερά τῶν μορίων τοῦ ἔλαιου συνοχή, ὡς γλίσχρος αὐτοῦ διευστὸς ὑμήν, καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν περιστροφὴν τῶν κυμάτων καὶ τὴν ταχεῖαν αετῶν διάλυσιν. Τοιουτοπότισις ἡ ἀληρὴ δὲν εὑρίσκει σημεῖα, ἐφ' ὃν νὰ προσβάλῃ τὸ κῦμα, δὲν δύναται δὲ ἀπαστραν τὴν μᾶζαν τοῦ ὄντος αὐτοῦ δράζοντείν νὰ παρασύρῃ καὶ νὰ σχηματίσῃ τρικυμιώδη κύματα. Εἰς τὰς ἔξηγήσεις ταύτας ὀλίγοι ἐπίστευον μέχρι τοῦδε εἰλικρινῶς καὶ οἱ πλεῖστοι ὀμφέβαλλον περὶ τῆς πρακτικῆς των ἐφερμογῆς, πάντες διως οὐκ ὀλίγον ἔξεπλάγχασαν, ὅτε πρό τινων ἐτῶν ὁ Ἀγγλος πλοαρχος Chetwind ἐπέστειλεν εἰς τὴν Ἐθνικήν Εστιαίαν σωτηρίων πλοίων ἔκθεσιν περὶ τῶν κατευναστικῶν Ιδιοτήτων τοῦ ἔλαιου ἐπὶ τῶν θαλασσῶν κυμάτων. Τῷ ἐπινεμεῖ τοῦ ὄγγικου ναυαρχείου ἔγιναν ἔκτοτε πολλὰ πρακτικά πειράματα, καθ' ὃ διπεδεύχθη πραγματικῶς ὅτι ποιλάκις μιρρά ποσότητος ἔλαιου ἥδυντο νὰ διαματουργήσῃ ἐν καιρῷ κινδύνου. Ως ἐκ τούτου τὸ ναυπρι-
χεῖον ἔξεδωκεν ὁδηγίας πρὸς χρῆσιν τῶν ναυτιλομένων, ἐξ ὃν μεταφέρο-
νται ἔμετρα ἐπενθύμησα τὰς ἔξτης κυνηγήσεως.

— Ἐπὶ ἐλευθέρων κυριάτων, ὅτοι κυριάτων βαθέων ιδάτων ή ἐπένεργεια τοῦ ἔλατου εἶναι σημαντικώτατή.

— Παρὰ τὴν ἀκτήν, ἡ ὅπου τὰ κύματα θλῶνται ἐπὶ σκοπέλου, ἀβαθοῦς καὶ ἐκτεταμένης ἀκτῆς ἡ ἐπενέργεια εἶναι ἀβεβαίᾳ, διότι ἐνταῦθα τα κύματα δριζούστεις κινοῦνται πρὸς τὸ ἀβάθες ὑδωρ· ἐπωεδήποτε ὅμως ἡ χρήσις τοῦ ἔλαιου δὲν εἶναι ἀνωφελής.

— Χρησιμώτατα πάντων είναι τὰ βαρέα καὶ παχύτατα ἔλαια, καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ τῶν μηχανῶν, ἔστια καὶ ἐν ἔχρησιμοι οἱ θόρυβοι προπονήμενοι.

— Μικρὰ ποσότης ἐλαίου ὀρκεῖ, δταν τοῦτο ἔχει δυνατὸν νὰ ἐπιχυδῇ κατά τὴν ἐναντίαν πρὸς τὸν ἄνεμον διεύθυνσιν.
— Ἀξιούσιστας εἶναι η χρῆσις αὐτοῦ διὰ τὰ πλοῖα καὶ τὰς λέμβους οὐ μόνον κατά τὸν πλοῦν, ἀλλὰ καὶ κατά τὴν προσόρμισιν καὶ ἀγκυρο-

— Ἡ ἐπενέργεια βεβαίως ἔκασθενίζεται, ἐὰν τὸ ὄδωρ εἴνε λίγων ψυχῶν, ὡςτε νὰ παρακληθῇ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ ἑλαῖου.

— Τούτο δύναται ἐξ αρχῆς ποιότητος αὐτοῦ.
— Ο κάλλιστος καὶ προφορά τερος τῆς χρήσεως τρόπος εἶναι, ὃν

εξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου ἔξαρτηθεῖσι σακκοί, περιέχοντες ἐπάρκεις ποσὸν ἑλαιού, οἵτινες ὅμως νὰ ἔησαν διὰ χονδρῶν βελονῶν πολλαχοῦ διατρυπημένοι, ὡςτε εὐκόλως νὰ ἐκρέψῃ τὸ παχὺ ἑλαιον.

Ἐν ταῖς θαλάσσαις τῶν δυτικῶν Ἰνδίων ἀνεκάλυψεν ἐσχάτως Βακτρού
ιολόγος τις φωσφορίζοντα βάκιλλον, καλλιεργήσας δὲ καὶ δρέφας αὐτὸν
κατώρθωσε νὰ μεταφέρῃ καὶ εἰς Εύρωπην. Τὸ μικρότιον τοῦτο εἶναι τὸν
ἀδρομῆν, τῆς φωσφορίζουσης λάμψεως τῶν τροπικῶν θαλασσῶν. Ἐκτι-
νέμενος εἰς τὸν ἀττικοφαρικόν δέρα, ἐκπέμπει ἐν τῷ σκότει ὀξιοπερίεργον
ῥᾶς χρώματος κυανοπρασίου καὶ ἐν πολλοῖς ὑπομιμήσκοντος τὴν ἔντασιν
τοῦ ἡλεκτρικοῦ. ‘Ο βάκιλλος οὗτος δύναται νὰ ἐνοφθαλμισθῇ εἰς νεκροὺς
ἴχθυς καὶ ἐν θερμοκρασίᾳ 20—30° ἀνυπτύσσεται τόσον ταχέως, ὅτε ἐν-
τὸς 24 ὥρων τὸ πολὺ ἄπαν τὸ σῶμα τοῦ ἰχθύος φαίνεται ὡςεὶ στινθηρο-
βολοῦν καθ’ ὅλας τὰς διευθύνσεις. Ἐάν ηδὴ πλύνωμεν τὸν ἰχθύν δι;
βιδάτως, βιέπομεν ὅτι οἱ βάκιλλοι καὶ εἰς τοῦτο μετέωραν μαργκήν ἀλη-
τῶς λάμψιν καὶ φωταγγειαν. Ἀπό τινος χρόνου τὸ θεαμάτιον τοῦτο φαι-
δρόμενον δεικνύεται δις τῆς ἐρδομάδος ἐν τῷ ἰχθυοτροφείῳ τοῦ Βερολίνου
οἵ τους ἐπισκεπτομένους αὐτὸν περιέργους. Ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον οἱ ἐν
ὄγη φυσιορργανισμοὶ φαίνονται ὡς μικραὶ καὶ κατ’ ἀμφότερον τὰ ἄκρα
ακμαῖαι δοκίδες, δίγονοι τι προσομοιάζουσαι πρὸς τοὺς κοινωνεῖδες βα-
κιλλούς τῶν χολεριῶντων. Τὴν φωτιστικήν τοῦ δύναμιν χάνει ὁ βάκιλλος
οὗτος ἐν θερμοκρασίᾳ 40°. Τὸ σύνηθες φανόμενον τοῦ φωσφορισμοῦ τῶν
βιδάτων ἐν τῇ βροειώ δαλάσσονται καὶ τῷ Ἀτλαντικῷ ὥκεανῷ προκαλεῖται
ὑπὸ μικρῶν θαλασσῶν λίμνων, δρακτῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης
καὶ εἰς αὐτὸν τὸν γυμνὸν δραδαλμόν. Ἐπάρχουσι δὲ καὶ τελείτερον ἀνε-
ττυγμένα θαλάσσαι ζῆσι, τὰ πυρόσωμα π. χ., τὰ ἀποτὸν ἐπίσης ἐκπέμπουσαν
φωτεινὰς ἀκτίνας. Τῷ 1876 δὲ Lassar παρετήρησεν ἔξασιν τις φωσφορί-
ζουσαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Προπονίδος, ή λάμψις δὲ προήρχετο ἐξ ἀπει-
ροπληρῶν ἀσκιδίων ἀνελδόντων ἀπὸ τοῦ βάθους τῶν ὄδατων εἰς τὴν ἐπι-
φάνειαν. Πολλάκις παρετήρησαν λύδιοι καὶ ἀστακοὶ φωσφορίζοντες καὶ
εἰμιβαλόντες τὰς οἰκοδεσπότινας εἰς ἀπερίγραπτον τρόμον. Αἵτια δῆμας τῆς
φωτοβολίας ταῦτης εἶναι μικρορργανισμοί, οἱ ὅποιοι κατὰ τὰς ἐρεύνας τοῦ
Pflüger καὶ τοῦ Lassar φαίνονται ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον ὡς στρογγύλως
σφαιρίδια. Εἶνε, δὲ ἀβλαβῆ καὶ δὲν ὑποδηλοῦσσεν ἔναρξην τῆς σήψεως.
‘Απ’ ἐναντίας μάλιστα, ή σῆψις φυνεῖει αὐτὰ καὶ τ’ ἀποστερεῖ τῆς φω-
τιστικῆς των δυνάμεως. Τὸ φέρον τὸν φωσφορίζοντα βάκιλλον θαλάσσαιον
βδῷρο διατηρεῖ τὸ φῶς των 24 ὥρας καὶ πλέον ἀκόρη, ἐὰν διαρκῶς συ-
κοινωνῇ πρὸς τὸν δέρα. Εἰς τὸ γλυκὺ βδῷρο δὲ βάκιλλος δὲν μεταβίδει
τὴν λάμψιν του.

Περὶ τοῦ ζητήματος, ἐὰν δὲ σημειωνὸς κύριος ἔγειται πλουσιώτερος ἢ πτωχότερος, ἡγέρουνται πρὸ τούτου ὁ Λιβερπούλη ὁ λόρδος Δέρβιν καὶ με-

ταῖς ἀλλα εἰκεν, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖς ἐτὶ ἐγχροτερεύσει μὲν ἡ οἰκουμενικὴ κατάστασις τοῦ ἀτέρου καθ' ἔκστον, διὰ τὸ σύνολον ὡς πάντη πέπεστη ἀπωλείας. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς καταγγελίσεως τοῦ τείου καὶ τῆς ζωγράφεως. Ἐν ἑταῖ 1880 αὐτῇ συνεποσύνῳ εἰς 158,000,000 λίρας στερλ. τῷ δὲ 1885 εἰς 182,000,000. Τῷ 1880 κατηγορώθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἰρλανδίᾳ 19,500,000 στατῆρες ζωγράφεως, τῷ δὲ 1885

24,100,000. Άλλην ἀπόδειξιν τῶν ἴσχυρισμῶν του ὁ ἀγορεύων ἔφερε τὰ παρακαταθήκαις ἐν τοῖς ταμιευτηρίοις, συμποσούμε, ας τῷ μὲν 1880 εἰς 78,000,000 λιρ. στελ., τῷ δὲ 1885 εἰς 94,000,000. Οἱ ἐπὶ τῶν εἰσοδημῶν

μάτων φόρος ὑπελογίσθη τῷ 1880 εἰς 577,000,000 λιρ. στερλ., τῷ δὲ 1885 631,000,000. Μεταβαίνων δὲ εἰς τὰ αἰτια τῆς σημερινῆς δικτυόσιας καὶ παραπέμπονται τῷ ἀνάμενῳ ἡμεροήν καὶ τοῦ ἐπειρούσεων, παρεπήσουσεν

στασιμοτήτος του αγγλικού εμπορίου και των επιχειρήσεων, παρενθέτως
ό λόρδος Δέρβυ διτά τούτο ἐν μέρει μὲν ἵσως ἢν την συνέπεια τοῦ ἄλλοτε μῆ
πάρχοντος ἀνταγωνισμοῦ τῆς ξένης βιομηχανίας, ἐν μέρει ὅμως πρέπει

^v ἀποδοθῆ καὶ εἰς τὸν ἀδιάκοπον καὶ ταχὺν πολλαπλασιασμὸν τοῦ πληθυσμοῦ, αὐξανομένου καθ' ἔκστην κατὰ 1000 φυχάς. Τελευτῶν παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην του ἐντὸς ἑνὸς ἔτους θὰ διεκρινθῇ οὐκέτι σύμμοιχος αὐτῆς κατάστασις.

ΣΥΡΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ.

Τηλ το κράτος τῆς ἀμφιβολίας καὶ τοῦ φόβου περὶ τοῦ προσεχοῦ μέλλοντος, δὲ ἐνταῦθα γυναικεῖος κόσμος, παρασυρόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνδρικοῦ, δὲ εἰχέ τις δίκαιον λόγον νὰ νομίζῃ, ἔτι δίλγην ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὰς συρμικὰς κατανομάς καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδὲν ἡ Κλειώ, κατὰ τὸ παλαιόν της ἔθος, εὑρέ τι ἔξιον λόγου ὑπόδειγμα νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν καλαϊσθησίαν τῶν φίλων τῆς ἀναγνωστριῶν. Καὶ δῆμος δὲν ἔλλειφαν καὶ ἔδει αἱ συνήθεις χειμεριναὶ διασκεδάσεις, δὲν ἥλαττωνησαν οἱ κατὰ πᾶν ἔτος γνόμενοι χοροὶ τῶν ἀριστοκρατιῶν καὶ μεσαίων τάξεων, τῶν συντεχνῶν καὶ τῶν συλλόγων, αἱ τρέλαι τῶν ἀπόκρεων, αἵτινες ἀντὶ νὰ περιορισθῶσι μᾶλλον ἀνεξωτιρωθῆσαν, δύναται τις εἶπεν, ὑπὸ τὴν ὑπόκωφον κλαγγὴν τῶν πέρων τοῦ Πήγου ὅπλων τῆς Ἐκδικήσεως.

Κατὰ τὰς διαφόρους τάντας ἑστερίδας καὶ τοὺς χόρους παρετερῆδη ἐν περίεργον φαινόμενον, δὲν δηλαδὴ ὅσον πολυτελέστεραι ἡσαν αἱ ἐσθῆτες τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἡλικιωμένων γυναικῶν, ἀλλὰ τόσον ἀπλούστερα καὶ ἀπερίττωτας· κατεσκευασμένα ἡσαν τὰ χορικὰ ἱμάτια τῶν νεανίδων. Δὲν πιστεύομεν αἵτια τοῦ φαινομένου νὰ ἔη τὸ χαρέκαχος πρόδεις καὶ δὲν τοποθὲτο, τῶν ἡλικιωμένων χωρῶν νὰ ὑποδείξωσιν δὲν δὲν ἔσητελήσανταν ἀκόμη ἐν Γερμανίᾳ τὰ γαλλικὰ δισεκατομμύρια, αἱ καθ' ἡμέραν διατυπωνίζουσιν οἱ ὡς πρὸς τὸ ἀψίκορον ἔσχάτως πολὺ ὑπερτερόσαντες τοὺς δυμοσιδέες καὶ πλουσίους γείτονάς των Γερμανοῖς, ἀλλὰ μᾶλλον νομίζομεν, δὲν τὸ φαινόμενον τοῦτο ἔχει ὑποκεκρυμένον τιὰ καὶ ἐρθατον λόγον. Καὶ δὲν πρώτως η συμφυής πρὸς τὴν νεότετα χάρις καὶ ἐρασιτής δὲν ἔχει καρμίσιαν ἀνάργηη τῆς πολυτελείας, ὥστε δέλξῃ καὶ γοητεύσῃ τὸν παρατηρητήν, καὶ ἔπειτα εἰς τὴν νεολαίαν οὔτε πρέπον οὔτε ὀρμάζον εἶναι νὰ στολίζεται διὰ βαρυτίμων ἀντικειμένων, ἔνεκα τῶν ὄποιων καὶ μόνων βεβαίως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπισύρῃ τὸν θαυμασμὸν καὶ τοὺς ἐπαίνους τῶν πομπαρίδης των σημειουμένων ἡμερομηνίας.

Ζώνται περισσότερον, διότι διὰ τῶν κοσμημάτων των καὶ τῶν βαρυτίμων ἔσθήτων, ἐὰν μὲν διὰ τίνος ὅλου προτερήματος, δύναται τούλαχτον νὰ δεξιώσων, εἰς πολὺν ἀνήκουσιν κοινωνικὸν τάξιν καὶ τίνας πόρους ἔχει η οἰκογένειά των.

Ἐπιδιώκεται δὲ κατὰ τοὺς σήμερον ἐπικρατοῦντας συρμιδὲς παρὰ τῶν ἀγάμων καὶ νεαρῶν κυρῶν ἡ κομψοπρέπεια καὶ ἡ ἀπλότης, οὐ μόνον δοσοῦ ἀφορῇ τὰ ἐνδύματα τοῦ χοροῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἡματισμοὺς τῶν περιπάτων καὶ τῶν ἐπισκέψεων. Ως καινοφανέστατον δὲ καὶ ἀριστοκρατικῶταν ἔδος πλούτου προτυμῶσι τὸ διά τῆς ἐνταῦθα παρατειμένης εἰκόνος ἡμῶν ὑποδεινούμενον, τὸ δόπον δύναται νὰ κατασκευασθῇ ἐκ βελούδου, ἢ καὶ κατὰ τὸ προσεχές ἔστι καὶ θέρος, ἐκ φιδίου. Εγγένει δῆμος παρατηρεῖται πάλιν παρὰ ταῖς γυναιξὶ καίσιοις τις πρὸς τοὺς εὐμεγέθεις τὸ σχῆμα πιλούς, αὐτὸς δὲν θέλωσιν αὐτοὺς, γά τὸν πάρα πολὺ δύκινοις καὶ ὑπερβολικῶς ὑψηλοῖς, δέπως ἐπεκράτει συρμιδὲς κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη. Τὴν σήμερον ἀρκοῦνται νὰ φέρωσιν αὐτοὺς δέλγοντα πλατυτέρους καὶ μεγαλειτέρους παρ' δοσοῦ ἔστι τῆς κεφαλῆς, ἔως οὐδὲ τῶν πινεύσης πάλιν αὐτὸς ἔξτις δύναται τὰς γυναικῶν φιλούν, μεδ' δέλγας τὰς ρίζοσπαστικὰς ἴδεις καὶ τὰς προσπαθεῖας δύπις χειρα-

φετηθῆ, εἰς στοιχεῖον μπᾶλον συντηρητικῶν καὶ τὰς ἔξεις καὶ ἰδιοτροπίες του, μεδ' δὲν ἐσυνείδεται νὰ ἔη, δὲν δύναται τόσον εὐκόλως νὰ ἐμπαταλήῃ. Οὐκαδέποτε ἐπιφυλασσόμενα ἐν προσεχεῖ τεύχει νὰ παραθέσωμεν ὑπόδειγματα ἀξιοσύνετα τῶν συρμῶν τοῦ προσεχοῦς ἔστος.

ΙΧ Πρὸς τοὺς νέους φίλους τῆς „Κλειοῦ“ ἐπαναλαμβάνομεν λέγοντες διτι, ἔπειδὴ ἡ ἐκδοσίς τοῦ ἡμετέρου φύλου κατὰ τὸ τρέχον ἔτος προχειρίσεις, τὸ καθ' ἔκαστον τεῦχη θὰ ἐκδίδονται καὶ αὐτὰ ἐπὶ δέλγον ἀκόμη χρόνῳ βραδύτερον τῆς ἐν τῇ προμετωπίδι των σημειουμένων ἡμερομηνίας.

Τούτος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φίλους ἡμῶν συνδομηταῖς ἀναγγέλλομεν, διτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὴν ἔκει ἐπιστάσιον τῆς „Κλειοῦ“ ἀνεδέσαμεν τοὺς ἀξιοτιμῶν χωρίους Π. Σαράντη, Βεβλιοπολεῖτον δὲ „Φοῖνιξ“, καὶ Ἀριστομ. Συναδόνη.

Φιλοκάλῳ Αναγνωστρίᾳ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Δικαίως κατεγορεύεταιν „Γράμμα“ ἡ ἐν τῇ σελ. 329 τοῦ Β. τόμου λαμπτὰ εἰκὼν τοῦ Καλούμπα. Αἱ χαρίσται μικροὶ ἀδελφοί, δὲν ἐπλάσθη-

— κ. Στ. Κ. εἰς Δαμασκόν. Εσημειώσαμεν καὶ σῆπει εὐχαριστοῦμεν. Κατὰ τάλλα θὰ συμπροφωδώμεν τρόπος τὰς φυλαὶς Ἰμῶν δόηγιας. — κ. Π. Ν. Π. εἰς Πάτρας. Εἰτί φθεγσαν καὶ Σάς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Κ. εἰς Γαλάζιον. Ενεγράφησαν πάπατες καὶ ἀπεστάλησαν ἡδη αὐτοὺς ταῖς αἴτουμενα. — κ. Γ. Α. εἰς Γούργεβον. Εἴς δύον ἐμάδωμεν ἵπταρχει ἐν βιβλίον Πραγματογνωσίας ὑπὸ Κεχαγιά, ἐκδοδὲν ἐν Ἀδηγανίας ὑπὸ Κ. Βλαστοῦ καὶ τιμώμενον ἀντὶ δραχμῶν 2½ καὶ ἐπερον, ἐπίσης τοιστοῦ εἰδοῦς βιβλίον ἐξεδόθη ὑπὸ τοὺς διευθυντίας τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ παραγνωγίσιον, ης ἀγροῦμεν τὸ σύνομα. Ο γράμμας ἡμῖν περὶ τῶν βιβλίων τούτων λέγει, διτι εἰς τὴν ἀληγονή γλώσσαν οὐδὲν ὑπάρχει ἀξιον λόγου βιβλίον περὶ Πραγματογνωσίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Η καλλιτεχνία καὶ δὲ ἐμπορος (συνέχεια). — Ιστορία τῆς δανατικῆς ποιητῆς. — Η ἐπαλτίς (Διῆγημα — συνέχεια). — Μή πίστευε. Τῇ ἀπορρανωθείσῃ δεσποινίδι Βιργίνη Ζ. Ποίημα ὑπὸ Κων. Φ. Σάκονο. — Η Σιών (μετά εἰκόνος). — Πινακοθήκη, ητοι ἐρμηνεία τῶν εἰκόνων. — Ποικιλία Εσκιμών. — Τί πόστιζε ἐν δέδον. — Η σημειωτὴ γεωπονία. — Αξία βαστρύχου τῆς αὐτοκρατορίας Εὐγενίας. — Τὸ Παγκόσμιον γραφεῖον πληροφοριῶν. — Η ταμβωκοῦνη Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ. — Η κατάστασις τῆς ζωχαροποιίας. — Επιστήμη καὶ καλλιτεχνία. (Φυλαὶ μετιστερῶν ἀνθρώπων). — Ο „χαριτούρος τῶν ἀγγέλων“. — Τὸ ἔλαιον, κατευναστικὸν τῶν κυριάτων. — Ανακάλυψις φωτορεϊστος δαλασσού Βακιλλού. — Ο Δέρβην περὶ πλουτολογίας. — Σύμμων κατάστασις (μετά εἰκόνος). — Μικρὰ Άλληλογραφία. — Ρωμαίων παρθένων δυστία. Εἴκονες ὑπὸ Ηρας Κόσμους (ἐν σελ. 21). — Η Σιών (ἐν σελ. 25). — Η Ιερουσαλήμ ἐπὶ Χριστοῦ (ἐν σελ. 28).

Εκδότης Π. Α. ΖΙΤΟΥΡΗΣ.

Τύπος Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτης ἐν τῆς Νέας Παρισίου μετατρέπεται ἐν Σερβούνηγρῳ. — Melkony Frey & Sonnen, ἐν Λειψίᾳ.